

DELO UPRAVNE ENOTE ŽALEC V LETU COVIDA-19

Epidemija covid19 je že drugo leto zapored vplivala na življenje in delo slehernika. Če smo sprva dvomili, nas je tako ali drugače spomnila, kako smo ljudje v negotovosti nebogljeni in nepredvidljivi. Ko smo si komaj oddahnili, da prvi sončni žarki naznanjajo pomlad in konec nadlog epidemije, je v naši bližini spet izbruhnilo zlo nasilja in oboroženih spopadov. V neznano je poglalo nove množice nesrečnikov, ki v strahu pred najhujšim iščejo varno zavetje.

Na Upravni enoti Žalec smo si pri našem delu vse od izbruha epidemije prizadevali, da tudi v teh razmerah ohranimo kakovost upravnih storitev s čim manjšim tveganjem okužbe za stranke in zaposlene. Zaradi ukrepov za zaježitev širjenja okužb smo pri organizaciji dela od vsega začetka ravnali v skladu s priporočili stroke in pristojnih organov države. Dostop do Upravne enote Žalec je zaradi nastalih okoliščin in povečanega obsega dela še vedno nekoliko otežen. **Od 15. marca 2022 dalje se za obisk upravne enote ni več treba predhodno najaviti. Stranke, ki bi želele termin na upravni enoti, imajo še vedno možnost, da to storijo po telefonu ali na e-naslovu: ue.zalec@gov.si.** Zavedamo se, da so ukrepi ovirali ljudi pri urejanju njihovih življenjskih situacij in jih spravljajo v slabo voljo. Iz istih razlogov smo toliko bolj prijetno presenečeni nad večino naših strank, ki so z razumevanjem sprejemale, da smo bili odrejene ukrepe, če lahko tako rečem, na obeh straneh »šalterja« dolžni spoštovati. **Strankam svetujemo, naj spremljajo spletne strani upravne enote, kjer redno objavljamo vse pomembne informacije o našem poslovanju. Zaradi izredno povečanega povpraševanja po osebnih dokumentih načrtujemo delo tudi ob sobotah. Hkrati stranke vljudno prosimo za razumevanje in potrpežljivost, da se razmeram vsi skupaj lažje prilagajamo in s čim manj ovir poslujemo v obojestransko zadovoljstvo.**

Kljub negotovim razmeram, zaradi katerih bi pričakovali kvečjemu padec števila vlog, smo imeli v letu 2021 ponovno povečan obseg dela. V različnih zadevah smo vodili preko 29.500 upravnih postopkov. Ob tem smo se soočali še s povečano odsotnostjo z dela, predvsem zaradi višje sile oz. epidemije. Z enim in drugim, večjim številom postopkov in negotovimi razmerami zaradi covida-19, se je še dodatno povečalo tudi tveganje neželenih pojavov, psihosocialnih dejavnikov pri opravljanju storitev. Pri tem nam je bilo v veliko pomoč izkustvo, ki smo ga pridobili z našo notranjo prakso obvladovanja tveganja v preteklih letih. V določenih upravnih postopkih (področje gradnje, tujcev, pridobitve digitalnega potrdila, mobilne identitete smsPASS in osebnih dokumentov) pa se je kljub vsemu podaljšal čas reševanja. Zaradi tega je bila upravičeno slaba volja pri kakšni stranki, vendar se okoliščinam, ki so do tega privedle, žal ni dalo izogniti.

V skladu z veljavnim Gradbenim zakonom smo v preteklem letu izdali 472 rednih gradbenih in uporabnih dovoljenj. Glede na to, da zakon ponuja več možnosti tudi za legalizacijo nelegalnih, neskladnih objektov ali t. i. črnih gradenj, smo legalizirali 194 objektov. Tudi v tem letu pričakujemo veliko število vlog za legalizacijo obstoječih objektov. Novi Gradbeni zakon, ki se začne uporabljati 1. junija 2022, namreč prinaša precej sprememb zlasti na področju legalizacije in pridobivanja uporabnih dovoljenj. Zato vlagateljem svetujemo, da si pred oddajo vloge zagotovijo ustrezno gradivo in strokovno podporo. Pomemben del našega dela je tudi pomoč in svetovanje investitorjem, kot so osnovne informacije o postopkih glede veljavnosti prostorskih izvedbenih aktov, o potrebnih mnenjih, dokumentaciji za pridobivanje dovoljenj in drugih osnovnih podatkih, potrebnih za pripravo dokumentacije in pridobitev drugih pravnih aktov.

Na področju vojne zakonodaje imamo v evidenco vpisanih 1524 vojnih veteranov, 449 žrtev vojnega nasilja in 25 vojnih invalidov. Odločali smo največ o veteranskih dodatkih (206 zadev) in zdravstvenem varstvu vojnih veteranov (218 zadev). Še vedno prejemamo vloge strank za priznanje statusa vojnega veterana (lani 76), ker so v času agresije na Republiko Slovenijo v letu 1991 opravljale različne dolžnosti (kot pripadnik teritorialne enote, policist ali delovni obveznik). Ob tej priložnosti vabimo vse vojne veterane, da nam pravočasno sporočijo

spremembe, ki bi lahko vplivale na uresničevanje njihovih pravic, npr. menjavo zavarovalnice za zdravstveno varstvo, spremembo transakcijskega računa, spremembo v prejetih dohodkih (zase in za družinske člane). Konec leta 2020 je bila sprejeta pomembna novost za vojne veterane, vojne invalide in žrtve vojnega nasilja, ob pogoju, da so dopolnili 50 let (do sedaj 55 let), saj jim od januarja 2021 zopet pripada pravica do zdraviliškega in klimatskega zdravja.

Pri izenačevanju možnosti invalidov je država od leta 2014 sprejela več različnih ukrepov, ki osebam s posebnimi potrebami omogočajo večjo kakovost življenja in samostojnost. S tem se preprečuje in odpravlja tveganje diskriminacije invalidov. Na razpolago imajo več pravic, ki jih lahko uveljavljajo na upravni enoti, na primer uveljavljanje tehničnega pripomočka, prilagoditev vozila, pridobitev psa pomočnika in pridobitev EU kartice ugodnosti za invalide. V letu 2021 smo tako odobrili nakup 27 tehničnih pripomočkov in prilagoditev vozil ter izdali 36 vrednotnic.

Od leta 2014 smo pristojni za izdajo vrednotnic, in sicer za osebno dopolnilno delo. Na podlagi veljavne vrednotnice lahko upravičenec opravlja osebno dopolnilno delo. V preteklem letu smo jih izdali 44.

Odločanje o upravnih notranjih zadevah državljanstva, društev, orožja, eksplozivov, javnih prirediteljev, tujcev, spremembi osebnega imena, osebnih listin, matičnih zadev, prometa, itd. je predmet najpogostejših in najbolj raznovrstnih postopkov. Število teh zadev je v preteklem letu presežilo 26.500 zadev. Podatki kažejo, da se je število vlog na področju tujcev v zadnjih petih letih več kot podvojilo, kar je tudi razlog, da so se roki za izdajo tovrstnih dovoljenj podaljšali. V preteklem letu beležimo skoraj 1.900 tovrstnih vlog. V področje upravno notranjih zadev spada tudi prijava prebivališča s postopki ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča. Veliko število tovrstnih postopkov (170) je posledica nastalih razmer, osebnih in finančnih stisk ter neplačevanja dolgov. Z razumevanjem sprejemamo okoliščine, da potrebujejo ljudje v stiski toliko več pozornosti in potrpežljivosti v postopkih. Temu primerno si prizadevamo, da jim v okviru svojih pristojnosti pomagamo.

Zaradi izrazitega povečanja potreb strank po urejanju e-identitete in osebnih dokumentov smo poleg vzpostavitve sistema naročanja strank uvedli tudi dodatne klicne številke za naročanje. V poletnih mesecih (junij, julij, avgust) smo ob sredah podaljšali uradne ure do 18.00 (v rednih razmerah je delovni čas običajno do 17.00). Prav tako smo strankam omogočili pridobitev digitalnega potrdila in mobilne identitete smsPASS tudi ob četrčkih, ko na upravnih enotah sicer nimamo uradnih ur. Navedene storitve poleg drugih upravnih storitev občani in občanke lahko urejajo tudi na Krajevnem uradu Vransko, ki posluje v prostorih Občine Vransko ob torkih.

Po predhodnem dogovoru s strankami smo redno izvajali oziroma izvajamo tudi obiske na domu (za osebe, ki so starejše ali težje gibalno ovirane) ter v domovih starejših občanov v postopkih sprejema vlog za izdajo osebnih izkaznic in overitev podpisov, kolikor je to (bilo) mogoče zaradi pojava okužbe s koronavirusom.

Tudi v tem letu pričakujemo največ strank zaradi zamenjave osebnih dokumentov, saj poteče veljavnost natančno 2.989 potnim listinam in 6.128 osebnim izkaznicam, katerih imetniki imajo stalno prebivališče na območju UE Žalec. Če ste med njimi, svetujemo, da si s pravočasno vlogo zagotovite zamenjavo osebnega dokumenta, kajti vsak polnoletni državljan ga je dolžan imeti. **Vsem tistim, ki vam bo osebna izkaznica kmalu potekla (ravno v času, ko bomo v Sloveniji uvedli nove biometrične osebne izkaznice, in sicer od 28. marec 2022 dalje) sporočamo, da lahko le-te zamenjate kadarkoli. Veljavnost vaše osebne izkaznice bo 10 let od dneva izdaje.** Prav tako v tem letu poteče veljavnost večjemu številu voznških dovoljenj kar 2.287. **Vsi imetniki rožnatih voznških dovoljenj, ki jih še niste zamenjali za polikarbonatno kartico, morate le-te zamenjati najkasneje do 19. januarja 2023 sicer ne boste smeli voziti v cestnem prometu.**

Kot prekrškovni organ, smo bili v preteklem letu primorani po uradni dolžnosti izdati 128 plačilnih nalogov lastnikom motornih vozil zaradi prekrškov povezanih s potekom veljavnosti prometnega dovoljenja, neusklajenih podatkov v prometnem dovoljenju ali prenehanja veljavnosti zavarovalne police in osebam, ki ne izpolnijo prijavne obveznosti, ki jo določa Zakon o prijavi prebivališča.

Zajeten del naših nalog, poleg številnih postopkov z različnimi upravnimi akti, odločbami in sklepi, so različna upravna dejanja in opravila, npr. različna potrdila iz uradnih evidenc, potrjevanje podpor volivcev, kot tudi vpis novih dejstev v matični register ter sestava smrtovnice. Skupno število drugih upravnih nalog Upravne enote Žalec v letu 2021 znaša skoraj 42.000. Zraven je še nadvse spodbudno in razveseljivo število poročnih obredov oz. sklenitev zakonskih zvez, katerih smo, kljub izrednim razmeram, v prejšnjem letu sklenili natanko 179.

Na področju upravno notranjih zadev v tem letu ni predvidenih večjih spremembe zakonodaje razen Zakona o voznikih, ki naj bi razveselil številne voznike in voznice motociklov in skuterjev. Tako bodo lahko vozniki z vozniškim dovoljenjem B kategorije, ki niso vozniki začetniki, pravico do vožnje z motociklom ali skuterjem do 125-kubičnih centimetrov delovne prostornine, pridobili že po šestih urah praktičnega usposabljanja v avtošoli. S tem bodo v primerjavi z aktualnim protokolom za pridobitev vozniškega dovoljenja A1 močno skrajšali čas in zmanjšali stroške za pridobitev te vse bolj potrebne pravice.

Glede drugih upravnih nalog velja posebej poudariti naše delo na področju prometa s kmetijskimi zemljišči in gozdovi ter kmetijami, kamor spada tudi urejanje grafičnih enot rabe kmetijskih gospodarstev oziroma t. i. GERK-ov. Teh smo v letu 2021 zarisali 763. Kot vsako leto, od konca januarja do začetka maja na upravni enoti potekajo preverjanja in ureditve GERK-ov za kmetijska gospodarstva v zvezi z oddajo zbirnih vlog za subvencije na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije. Nosilce kmetijskih gospodarstev vabimo, da v roku za oddajo zbirne vloge kontaktirajo z upravno enoto za urejanje podatkov v Registru kmetijskih gospodarstev. Podatki o urejenosti GERK-ov so dostopni tudi na javnem pregledovalniku RKG. Morda velja še omeniti, da je v pripravi predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijstvu, ki je potreben zaradi reforme skupne kmetijske politike, ki se bo začela izvajati z letom 2023.

Malo manj smo zadovoljni z rezultati na področju denacionalizacije, saj si že več let skupaj z udeleženci teh postopkov prizadevamo za dokončanje treh denacionalizacijskih zadev, ki izstopajo po obsegu postopkov in nacionaliziranega premoženja.

Med naloge upravnih enot sodi tudi potrjevanje podpor volivk in volivcev pobudam za vložitve sprememb različnih predpisov in razpis referendumov. V preteklem letu smo potrjevali podpise za šest pobud. **Trenutno potrjujemo podpore za osem pobud, med drugim tudi podpore volivk in volivcev kandidatnim listam za državnozborske volitve, ki bodo 24. aprila 2022. Podpore kandidatnim listam potrjujemo do 24. 3. 2022.** Za to imamo zagotovljeno posebno okence. Volivcem obiska na upravni enoti kljub obveznemu naročanju pri ostalih storitvah ni potrebno napovedati oziroma naročiti (izjeme). V primeru večjih skupin prosimo, da nas zaradi hitrejšega usklajevanja kljub temu predhodno kontaktirate. Kar zadeva sam postopek za izvedbo volitev, upravne enote nudimo administrativno-tehnično podporo okrajnim volilnim komisijam.

Na koncu, a ne nazadnje velja poudariti, da je k dobrim rezultatom in kakovostnemu odnosu do naših strank tudi v preteklem letu prispevalo dobro sodelovanje z vsemi državnimi organi, organi lokalne samouprave in javnimi ustanovami, predvsem na področju okolja in prostora, upravnih notranjih zadev in policije, centra za socialno delo, zavoda za zaposlovanje, geodetske uprave, organov pravosodja, sodišč in državnega odvetništva. Seveda posebna zahvala gre mojim dragim sodelavkam in sodelavcu ter njihovi predanosti delu, ki ga opravljamo na UE Žalec.

Simona Stanter